

Specialistisch Centrum
Ontwikkelingsstoornissen

ASS en de Intense Wereld Theorie

Auteur: Bram Bovendeerd

versie december 2024

Specialistisch Centrum Ontwikkelingsstoornissen

ASS en de Intense Wereld Theorie

DE MEESTE MENSEN ZIJN REDELIJK TEVREDEN OVER HUN LEVEN ALS ZE:

- Op persoonlijk vlak wat rust aan het hoofd hebben
- Op relationeel vlak enkele (2 of 3) betekenisvolle relaties hebben. Dat zijn mensen waar je bij terecht kunt als er wat is en voor wie jij soms wat kan betekenen als er met hun wat is.
- Op sociaal-maatschappelijk vlak een plek hebben in de maatschappij en er, binnen hun vermogens, een bijdrage eraan kunnen leveren passend bij dat wat ze waardevol vinden en waar hun talenten liggen. Niemand heeft dat altijd voor elkaar op elk moment, dat hoeft ook niet, maar het kan wel fijn zijn als er een beetje bij in de buurt komt of als je in ieder geval er een beetje meer zicht op hebt en overzicht hebt op hoe het bij jou staat op die drie vlakken. Dat is het doel van deze groep.

Op zich kan een dergelijke (herstel)oriëntatie voor een ieder zinvol zijn en zo geldt dat ook voor mensen met een autisme spectrum stoornis (ASS).

Bij deze groep is een van de visies dat de kern van ASS is dat de wereld erg intens op je afkomt (Markram et al., 2010) en dat het aldus de kunst is hoe je je gaat verhouden tot deze intense wereld.

De mate van hoe intens de wereld op je afkomt verschilt per persoon en hiervoor wordt ook wel eens de term neuro-diversiteit voor gebruikt.

Om dat wat meer inzichtelijk te maken kun je ook een plaatje maken of een visuele metafoor om duidelijke te maken hoe het moet zijn als twee mensen met elkaar praten waarvan de ene de wereld als heel intens ervaart, en het bij de ander juist niet zo is.

Intense World Theory
Visual metaphor

Aan de linkerkant zijn de hersenen symbolisch afgebeeld van iemand die de wereld als heel intens ervaart. Aan de rechterkant staat iemand die de wereld veel minder intens ervaart. Let op: het is niet wat er echt gebeurt in de hersenen, het is meer een plaatje om je er een voorstelling van te maken.

Bij de persoon aan de linkerkant wordt er heel veel geactiveerd en komt er van alles binnen. Als de persoon aan de linkerkant praat met de ander zal die zich misschien wel afvragen 'Ik kan het geheel niet overzien, hoe krijg jij zo makkelijk orde en overzicht?'. Of misschien denkt de persoon aan de linkerkant wel 'Hoe kun je maar zo weinig zien en van allerlei dingen missen die ik wel zie?'.

Bij de persoon aan de rechterkant wordt er veel minder geactiveerd en komt er minder binnen. Misschien denkt deze persoon wel van de ander 'Wat loopt je nu toch allemaal ingewikkeld te doen en haal je er van alles bij?' of 'Waarom snap je het nu niet, het is toch heel simpel?'

Tot zover de metafoor over de intense wereld theorie en hoe je te verhouden tot een wereld die erg intens op je afkomt. Om je te verhouden tot de wereld zijn er twee bouwstenen: zelfregulatie en (wederzijdse) betekenisgeving.

Zelfregulatie gaat over voelen-denken en doen op 1 lijn krijgen, wederzijdse betekenisgeving gaat over gezamenlijk een taal ontwikkelen om met elkaar in gesprek te komen. Hiervoor is het nodig om je te verdiepen in de context van de ander, je eigen context zo goed mogelijk helder te maken en dan vervolgens te kijken hoe je hierover met elkaar in gesprek kunt komen.

PITCH

Nog een terug horen? Kijk dan eventueel naar deze pitch: <https://youtu.be/C6e3cv46EGM>

REFERENTIE

Markram, H., Rinaldi, T., & Markram, K. (2007). The intense world syndrome--an alternative hypothesis for autism. *Frontiers in neuroscience*, 1(1), 77-96. <https://doi.org/10.3389/neuro.01.1.1.006.2007>